

استناد به مقالات جعلی، حتی پس از افشای بی اعتباری آنها¹

مارک فایفر و گوئیندیلین اسنادگراس

چکیده

هنوز مشخص نیست که جامعه علمی نهایتاً با مقالات جعلی منتشر شده چه خواهد کرد. ما 82 عنوان از مقالات نامعتبر را که جعلی بودن آنها مسلم شده بود را انتخاب کردیم و به بررسی ارجاعات دیگر دانشمندان و پژوهشگران به آنها پرداختیم. ما پی بردیم که جمعا 733 بار پس از اعلام جعلی بودن آنها توسط ناشران آنها به این مقالات جعلی استناد شده است. قابل ذکر است که اعلام جعلی بودن مقالات تا حدی از میزان استناد به مقالات می کاهد – در حدود 35 درصد. اما با اینحال این میزان از استناد به مقالات جعلی یعنی گسترش جعلیات علمی حتی پس از مسلم شدن عدم اعتبار آنها. لازم به ذکر است که اکثر ارجاعات توسط مؤلفان آمریکایی بوده است، نویسندگانی که کارهایشان در نشریات معتبر علمی این کشور به چاپ رسیده است. چند دلیل برای ادامه استناد به مقالات جعلی آورده ایم: یکی اینکه اطلاع رسانی در مورد مقالات جعلی بسیار ضعیف است. دیگر اینکه روش اعلام جعلی بودن مقالات شکل استاندارد و قابل پیش بینی ندارد و همه ناشران از واژه های یکسان برای اعلام جعلی بودن مقالات غیر علمی خود استفاده نمی کنند. و سوم اینکه، توجه لازم از سوی نویسندگان و ناشران نشریات علمی به کیفیت منبع شناسی نمی شود.

¹ Mark P. Pfeifer, MD; Gwendolyn L. Snodgrass, MS. "The Continued Use of Retracted, Invalid Scientific Literature" *JAMA*. 1990;263(10):1420-1423.